

Příloha k protokolu o SZZ č. ....

Diplomant: Nicole Galajdová

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta, Ústav věd o umění a kultuře

Obor: Literárně-historická studia (LHSn)

Vedoucí diplomové práce:
Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

Datum odevzdání posudku: 7. 6. 2017

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Vývojové a mediální proměny Popelky jako pohádkového příběhu a jako postavy (téma)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce má jasně vymezené materiálové jádro (výrazné varianty příběhu o Popelce a jejich proměny související s individuálním autorským zpracováním, dobovým kulturním kontextem a mediální podobou, případně dalšími faktory, určujícími recepční horizont) a zřetelný cíl: Nabídnout analýzu „morfologie“ jednotlivých variant, pojatou komparativně, tedy na základě výkladu zaměřeného jak na shody (a tudíž neměnnou, esenciální „identitu“ příběhu), tak především na rozdíly, jež jednotlivé verze vykazují.

Metodologie

Práce se nepouští na metodologicky vratké pole výkladů vlivu a ovlivnění, tedy na vytváření více či méně hypotetických soudů o „přebírání“ toho či onoho prvku z nějakého již dostupného zdroje. Namísto toho zkoumá jednotlivé varianty jako autonomní celky, jež vykazují svoji vlastní „morfologii“. Proto je i přirozené, že klíčovým výkladovým nástrojem, který si Nicole Galajdová vybrala, je morfologický výklad pohádky, jak jej v 20. letech koncipoval Vladimír Propp. Kromě tohoto klíčového nástroje využívá diplomantka i obecně dostupné kulturně historické, antropologické či psychologicky koncipované práce, jež se výkladu pohádek věnují. Jádrem přístupu je nicméně evidence repertoáru prvků, jež nachází diplomantka v jednotlivých verzích příběhu o Popelce (Bettelheim, K. Čapek, Arne). Protože příběh o Popelce obsahuje i produktivní genderovou problematiku, je práce založena i v tomto ohledu na základní literatuře, jež diplomantce skýtá použitelné výkladové nástroje, ale i konceptuální rámec pro interpretační přístup

Práce s odbornou literaturou

Jak již bylo zmíněno v předchozím oddílu, práce je dostatečně podložena sekundární odbornou literaturou, k níž je v textu důsledně odkazováno, takže je možno po celou práci dobře rozlišovat, co jsou pasáže generované touto literaturou a co jsou zcela autorské diplomantčiny pasáže. Autorka zvolila „bezpečný“ typ výkladu, kdy se drží autorit a přejímá jejich teze; bylo by možné představit si i práci založenou na větší míře vlastního interpretačního podílu, ale taková práce by byla pochopitelně rizikovější i z hlediska nabízených závěrů. Některou zahraniční a v tuzemsku špatně dostupnou sekundární literaturu přebírá Nicole Galajdová z druhé ruky (již zmíněný Antti Arne), což je myslím

tolerovatelné, protože tato literatura nepředstavuje klíčové interpretační nástroje, jež vlastní výklad využívá.

Styl a prezentace

Práce je koncipována výrazně popisným, evidujícím způsobem. Nicméně díky dynamicky proměnlivému materiálu, který je vykládán, nepůsobí stroje a nudně. Čtenář může snadno pozorovat produktivní změny, k nimž v jednotlivých verzích dochází, a dobře rozumět je i účelu tohoto komparování. Práci dobře slouží i pečlivě vyvedené přílohy, jež graficky přehledně evidují proppovské funkce a motivy a genderové stereotypy, jež autorka v jednotlivých verzích příběhu o Popelce identifikovala. Těmito přílohami je práce doplněna o produktivní „mapu“ jednotlivých verzí, z níž ale lze dobře vyčíst i vývojové tendence, body zlomu a další rysy, jež vypovídají o kulturních vzorcích a jejich posunech v historickém čase.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce má myslím značnou informační hodnotu. Jak již bylo zmíněno, diplomantka dala přednost pečlivé kategorizaci, katalogizaci a schematické evidenci materiálu před vlastními interpretačními výklady. Tuto skromnost lze v dané konkrétní situaci vnímat jako rys, který vytváří pěknou analogii se zkoumaným popelkovským materiálem. Stejně tak parafráze dějových linií jednotlivých příběhů mohou někomu snad připadat jako redundantní pro vyšší typ závěrečné práce, jímž je práce diplomová; zároveň ale je myslím třeba zohlednit, že plní funkci komfortního čtenářského servisu a že umožňují snadné čtení práce i v případě, kdy čtenář nebude mít všechny analyzované verze příběhu o Popelce v živé paměti.

Práci vnímám jako přínosnou pro obor a užitečnou jak z hlediska zpracování určitého produktivního materiálu, tak i z hlediska ověření určitých metodologických postupů, jež se myslím ukazují jako nosné a adekvátní vůči účelu a pojetí práce. Práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 7. 6. 2017

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------